

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ
κ. ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝΟΣ, ΕΞΑΡΧΟΥ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ, ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ**

18 Ὀκτωβρίου 2008

Ἀγαπητοί μου,

Ὅταν ἀπὸ τοῦ 1956 καὶ ἐντεῦθεν ἀφίχθημεν εἰς τὰς χώρας τοῦ Βέλγιου, οἱ πρῶτοι ἱερεῖς διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν ποὺ ἔφθαναν κατὰ ἑκατοντάδες ἑβδομαδιαίως, ὑπῆρχε μόνον ἓνας ἱερεὺς, ὁ τελευταίως ἀποβιώσας ἀείμνηστος Μητροπολίτης Σηλυβρίας κυρὸς Αἰμιλιανὸς Τιμιάδης.

Οὗτος ὑπηρετῶν εἰς Ἀμβέρσα καὶ Βρυξέλλας περιήρχετο καὶ ὅλας τὰς πόλεις τοῦ Βελγίου, Ὀλλανδίας καὶ Λουξεμβούργου, τελῶν τὴν Θεῖαν Λειτουργία ὀρισμένας φορὰς τὸν χρόνον ὅπου διέμενον Ἕλληνες ὀρθόδοξοι πιστοί.

Ὁ τότε Ἀρχιμανδρίτης Αἰμιλιανὸς Τιμιάδης προάγεται εἰς ἐπίσκοπον καὶ τοποθετεῖται εἰς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν μετὰ τὴν προαγωγὴν εἰς Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς τοῦ Ἐπισκόπου Μελίτης κυροῦ Ἰακώβου Κουκούζη.

Εἰς τὰς ἐνορίας Ἀμβέρσα καὶ Βρυξέλλας διορίζεται ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σεραφεῖμ Πάτσιος ἀείμνηστος τώρα, καὶ τὸ 1962 ὅτε διηρέθη ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Θυατείρων εἰς Μητροπόλεις, τὸ Βέλγιον μετὰ τοῦ Λουξεμβούργου ὑπήχθησαν εἰς τὴν Μητρόπολιν Γαλλίας ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον Μητροπολίτην κυρὸν Μελέτιον Καραμπίνην.

Οὗτος ἅμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων του ὄρισεν Ἀρχιερατικὸν Ἐπίτροπον τοῦ εἰς τὸ Βέλγιον, τὸ Λουξεμβούργον καὶ τὴν Βόρειον Γαλλίαν τὴν ταπεινότητά μου.

Μὲ τὴν νέαν μου ιδιότητα ἐπεσκεπτόμην τὸ Λουξεμβούργον καὶ εἶχον ἀρίστην συνεργασίαν μετὰ τῶν ὀλίγων δεκάδων χριστιανῶν μας ποὺ διέμενον τότε εἰς αὐτό. Ἐτέλουν τὴν Θεῖα Λειτουργία εἰς τὸν Ρωμαιοκαθολικὸν ναὸ τῆς Maison des Prêtres du Sacré Coeur.

Ἐκτοτε ἤρχισα μίαν στενήν συνεργασίαν με τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Mgr Jean Heugen καὶ ἰδιαίτερος με τὸν τότε ἕως τώρα Vicaire Général τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Mgr Matthias Schiltz.

Ἡ Λειτουργία ἐτελεῖτο κατὰ τὰς μεγάλας ἐορτὰς τοῦ ἔτους. Ἐνθυμοῦμαι τοὺς ἀειμνήστους Πετυχάκη καὶ Ἀλεξίου νὰ μεταφέρουν τὰ πρόσφορα καὶ ἓνα κυτίον ποὺ περιεῖχεν ἄμμο διὰ νὰ ἀνάπτομεν τὰ κεριά μας.

Μετὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν μεταβαίναμε ἅπαντες, ἄλλωστε εἴμεθα τότε ὀλίγα δεκάδες καὶ μετὰ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν Namsa ἀξιωματικῶν μας ἐγευματίζαμε εἰς ἐστιατόριον ὄπισθεν τοῦ σταθμοῦ. Ἦταν αἱ ὠραιότεραι ἡμέραι τῆς ζωῆς μου. Αὐτὴν τὴν ἡμέρα ἀναπαυόμην εἰς τὸ ὠραῖον Λουξεμβούργον μετὰ τὴν ὑπερβολικὴν κόπωσιν ποὺ ὑπεβαλόμην ἐκ τῆς ἐργασίας εἰς τὸ Βέλγιον με τὰς χιλιάδας τῶν ἐργατῶν μας εἰς τὰ ὄρυχεῖα.

Τὸ 1969, τὸ Βέλγιον ἀνακηρύσσεται ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικόν μας Πατριαρχεῖον ἀνεξάρτητη Μητρόπολις μετὰ τὴν Ὀλλανδία καὶ τὸ Λουξεμβούργον, καὶ πρῶτος Μητροπολίτης ἐκλέγεται ὁ ἀπὸ Μεγάλων Πρωτοσυγκέλλων Μητροπολίτης Σελευκείας κύριος Αἰμιλιανὸς Ζαχαρόπουλος, νῦν Μητροπολίτης Κώου.

Κατ' ἀρχὰς ὤρισε νὰ ἔρχεται στὸ Λουξεμβούργον τὸν ἱερέα τῆς Λιέγης καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸν ἐκ Στρασβούργου μετεκπαιδευόμενον Ἀρχιμανδρίτην Ἰωάννην Σακελαρίου νῦν Ἐπίσκοπον Θερμοπυλῶν.

Μετὰ τὴν συμπράσασιν τοῦ Mgr Schiltz, ὁ Δῆμος τοῦ Λουξεμβούργου ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσίν μας τῶν Εὐκτήριον Οἶκον τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων καὶ τὸ ὅλον οἶκημα διὰ σχολεῖον, κατοικίαν ἱερέως, κλπ. Τὸ εἰκονοστάσιον, τὰ λειτουργικὰ σκεύη, ὁ Θρόνος προσεφέρθησαν ὑπὸ τῶν χριστιανῶν μας καὶ αἱ ἀκολουθίαι ἐτελοῦντο με ἀνάλογον πρόγραμμα.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1982, ὁ Μητροπολίτης Αἰμιλιανὸς μετατίθεται εἰς τὴν νῆσον Κῶ καὶ τὴν γενικὴν διοίκησιν καὶ εὐθύνην τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἀναλαμβάνει ἡ ταπεινότης μου ἐκλεγομένη εἰς Μητροπολίτην Βελγίου καὶ Ἐξαρχον Κάτω Χωρῶν καὶ Λουξεμβούργου τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1982.

Ἐκτοτε ἕως ὄτου τὴν ἐφημερίαν ἀνέλαβε ὁ Οἰκονόμος Ἐλευθέριος Ἀνυφαντάκης, τὴν ἐνορίαν ὑπῆρέτησαν οἱ ἱερεῖς Ἀρχιμανδρίτης

Ἐμμανουὴλ Ἀδαμάκης νῦν Μητροπολίτης Γαλλίας, ὁ Πρεσβύτερος Ἰωάννης Κλής, ὁ ἀποβιῶσας ἀείμνηστος Δαυΐδ De Bruyn καὶ ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Ἰωακείμ Εὐαγγελινός, ὁ πρῶτος ποὺ διέμενεν εἰς τὸ Λουξεμβούργον ἀφοῦ ἐτακτοποιήθη τὸ μισθολογικόν του πρόβλημα.

Ἡ ταπεινότης μου ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸν διευθυντὴν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Σχολείου κύριον Harts ἐπετύχομεν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ὁρθοδόξου μαθήματος εἰς τὸ Εὐρωπαϊκὸ Σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδίδαξαν κατὰ σειρὰν ὁ Θεολόγος κύριος Ἀνδρέας Ἀξιωτάκης, ὁ π. Ἀνδρέας Διαλεχτός, ὁ νῦν Μητροπολίτης Γαλλίας κύριος Ἐμμανουὴλ, ὁ Πρωτοσυγκελλέων τῆς Μητροπόλεώς μας Πρωτοπρεσβύτερος Σταῦρος Τριανταφύλλου καὶ ὁ νῦν ἱερατικὸς προϊστάμενος Οἰκονόμος Ἐλευθέριος Ἀνυφαντάκης.

Αἱ καλαὶ σχέσεις τῆς Μητροπόλεώς μας μετὰ τῶν δύο ἀρχιεπισκόπων ἀειμνήστου Mgr Heugen καὶ τοῦ νῦν Mgr Frank ὡς καὶ τοῦ Πρωτοσυγκέλλου Mgr Schiltz ὠδήγησαν εἰς καταπληκτικὰ ἐπιτεύγματα, ἥτοι τὴν ἀναγνώρισιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐνορίας τῆς ὑπὸ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ἥτις ἐγένετο τὴν 31ην Ὀκτωβρίου 1997 ἐπεκταθεῖσα καὶ εἰς τὰς ἔνορίας Σερβικὴν καὶ Ρουμανικὴν τὸν Ἰούνιον τοῦ 2004.

Τὸ μέγα τοῦτο ἐπίτευγμα τὸ ὀφείλομεν εἰς τὰς Πολιτειακὰς ἀρχὰς τοῦ Λουξεμβούργου μετὰ τῶν ὁποίων διεξήχθησαν μακρὰ συνεργασίαι καὶ πάντοτε μὲ τὴν συμπαράστασιν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ τότε γενικὸς γραμματεὺς τοῦ πρωθυπουργοῦ κύριος Hansen μᾶς ἐδέχθη πολλάκις εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ δι' ἐξεύρεσιν λύσεως.

Τὸ ἔτος 1994 ἐορτάσαντες τὴν 25ετίαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Μητροπόλεως μας, ἐδέχθημεν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μας κυρίου κυρίου Βαρθολομαίου, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ Λουξεμβούργον ἐπεφύλαξε θαυμάσιαν ὑποδοχὴν, ὑποδεχθὲν Αὐτὸν μὲ τιμὰς Ἀρχηγοῦ Κράτους.

Ὁ τότε Πρωθυπουργὸς κύριος Santer, μετέπειτα Πρόεδρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς, ἔκανε τὸ πᾶν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ταξιδίου, ἡ δὲ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἀρχιεπισκοπὴ τὸν ἐδέχθη μὲ ὅλας τὰς τιμὰς καὶ τὸν ἐφιλοξένησε εἰς τὸ Μέγαρον αὐτῆς.

Αί σχέσεις μας προήχθησαν ἔτι περισσότερο ἀφοῦ ζῶμεν πραγματικῶς ὡς ἀδελφοί, ἀσχέτως ἐὰν ἡ ἔνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν μας δὲν ἐπετεύχθη ἀκόμη.

Τὸ θέμα τοῦ ναοῦ, μᾶς ἀπησχόλει πάντοτε. Ὁ πληθυσμός μας τῶν ὀρθοδόξων ηὔξηθη ἀριθμητικῶς, ὀφείλαμε νὰ οἰκοδομήσωμε ἕναν ὀρθόδοξον ναόν. Τὰ οἰκόπεδα εἰς τὸ κέντρον τοῦ Λουξεμβούργου πανάκριβα, οὔτε σὲ ἐπίσημη συζήτηση τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ναοῦ ἐτέθη ποτὲ τέτοιο θέμα. Οἱ εἰς τοὺς διεθνεῖς ὀργανισμοὺς ὑπηρετοῦντες ἔλεγαν πολλὰς φορές ὅτι εἴμεθα προσωρινοὶ ἐνταῦθα.

Ἔως ὅτου ἦλθε ἡ Εὐλογημένη στιγμή πού στὸ Weiller-la-Tour, ὁ ἐκεῖ διαμένων ἱερεὺς ἐφησυχάζων Rénérend Nicolas Smith μετὰ τῆς ἀδελφῆς του μὲ φώτηση Θεοῦ ἔκανε αὐτὴν τὴν μεγάλην πράξιν. Ἐκάλεσε εἰς τὴν κατοικίαν του τὸν Πρωτοσύγκελλον Mgr Matthias Schiltz νὰ τοῦ ἀνακοινώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του διὰ νὰ παραχωρήσῃ τὴν κατοικίαν του καὶ τὸ ὄπισθεν αὐτῆς οἰκόπεδο διὰ νὰ κτισθῇ γηροκομεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον μεταξὺ τῶν ἄλλων θὰ ἐγηροκομεῖτο αὐτὸς καὶ ἡ ἀδελφή του.

Ἡ ἀπάντησις τοῦ πρωτοσυγκέλλου «ἡμεῖς γηροκομεῖα ἔχομεν καὶ θὰ Σᾶς φιλοξενήσωμε. Το οἶκημα εἶναι μικρό. Δὲν τὸ δίδεις στοὺς ὀρθοδόξους ἔλληνας τοῦ Λουξεμβούργου νὰ κτίσουν ναόν πού δὲν ἔχουν»; «Εὐχαρίστως», ἀπήντησε. Καλοῦμαι πάραυτα ἀπὸ τὸν Mgr Schiltz νὰ φθάσω στὸ Λουξεμβούργον, μὲ παρουσιάζει στὸν ἅγιον αὐτὸν ἄνθρωπο, καὶ δηλώνει καὶ σὲ μένα τὴν ἀπόφασίν του. Ἡ Δωρεὰ, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐνώπιον συμβολαιογράφου κλπ ἐγένοντο τὴν 1ην Μαρτίου 1999. Τὸν ρώτησα πὼς ἦτο τὸ ὄνομά του καὶ μοῦ εἶπεν «Jean-Nicolas». Τοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἀφιερώνωμε τὸν ναὸ πρὸς τιμὴν του εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον. Ὅχι ἀπλῶς τὸ ἐδέχθη ἀλλὰ τὸν ἐνεθουσίασε γιατί καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἦταν Νικόλαος.

Καὶ ἀπὸ τότε ἄρχισαν αἱ συζητήσεις, αἱ διαπραγματεύσεις, οἱ ἀγῶνες διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ποθουμένου. Δι' ἡμᾶς ὅλους ὅσους ἠργάσθημεν διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν, θὰ ἀναγράψῃ ἡ ἱστορία τῆς ὁμογενείας μας εἰς τὸ Λουξεμβούργον. Θὰ θυμᾶσθε πολλὰς φορές ὅτι ὁ Δεσπότης σᾶς ἔλεγε «ἄς ἀρχίσωμε τὸ ἔργον, καὶ θὰ βοηθήσῃ ὁ Θεός», καὶ ἐβοήθησε ὁ Θεός! Τὸ ἔργον δείχνει τὸν πόθον ὅλων μας. Ὅλους εὐχαριστοῦμε, καὶ τοὺς θετικὰ ἐνεργήσαντες ὡς καὶ

τοὺς ἀρνητικά. Ὅλοι, διὰ τοῦ τρόπου των μᾶς ἐβοηθήσαν εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ καὶ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ περιβάλλοντος χώρου.

Τὸ ἐνοριακὸ Κέντρο θὰ μᾶς συγκεντρώνει ἀμέσως μετὰ τὴν Κυριακάτικη Λειτουργία ὡς καὶ εἰς τὰς διαφόρους οἰκογενειακὰς καὶ ἐθνικὰς ἐορτὰς τοῦ ἔτους.

Ὁ Θεὸς νὰ ἀναπαύσῃ τὰς ψυχὰς τῶν ἀειμνήστων, ἱερέως Nicolas Smith καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Amélie. Τὰ ὀνόματα αὐτῶν θὰ μνημονεύωνται καθ' ἑκάστην Θεῖαν Λειτουργίαν εἰς τὸν ναόν. Σήμερα, θὰ τελέσωμε τρισάγιον εἰς τὸν τάφον των, εἰς τὸν ἐδῶ πλησίον νεκροταφεῖον.

Τὸν Vicaire Général Mgr Mathias Schiltz διὰ τὴν ὅλην ἀγάπην του πρὸς τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὴν ἀφωσίωσιν Αὐτοῦ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὡς καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ κράτους τοῦ Λουξεμβούργου, ἰδιαιτέρως τὸν ὑπουργὸν κύριον Biltgen, τοὺς Δημάρχους τέως καὶ νῦν τοῦ Weiller-la-Tour οἵτινες ἐπιδεικνύουν ἀπόλυτον κατανόησιν εἰς τὰ θέματα ποὺ μᾶς ἀπασχολοῦν ἀνταποκρινόμενοι πάντοτε εἰς τὰ αἰτήματά μας, ἐκ βάθους ψυχῆς εὐχαριστοῦμε.

Τὸν Ἠγούμενο τῆς Μονῆς τοῦ Rochefort τῶν Ἀρδενῶν τοῦ Βελγίου Rén. Père Abbé Gilbert Degros τὸν ἐκ Λουξεμβούργου ἔχοντα τὴν καταγωγὴν ἐν εὐγνωμοσύνη, διὰ τὴν ὅλην συμπαράστασιν του ἠθικὴν καὶ εἰδικότερα ὑλικὴν τὴν ὅλως αὐθορμήτως παρασχεθεῖσαν ἐκ βάθους καρδίας εὐχαριστῶ. Τοῦ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ συνεχίσῃ ἡ συνεργασία μας καὶ ὅτι ἡ ἀγάπη μας θὰ εἶναι μόνιμος καὶ διαρκής. Εἴσθε οἱ ἀναφερθέντες παράδειγμα πρὸς μίμησιν. Μᾶς βλέπετε ὡς πραγματικούς ἀδελφούς. Προσεύχομαι εἰς τὸν Θεὸ νὰ ἀνταποδίδῃ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν καρδιῶν Σας. Εἴμεθα καὶ θὰ μένωμεν ἀδελφοί.

Ἐὰν θὰ ἀρχίσω νὰ ἀναφέρνομαι εἰς τὸν καθένα χωριστά, Ἀρχιερέα, κληρικούς, λαϊκούς, ὀργανώσεις, τράπεζες, κλπ ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ παρεξηγηθῶ διότι κάποιον ὅπωςδήποτε θὰ λησμονήσω, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου εἴσθε τόσοι πολλοὶ ποὺ θὰ χρειασθῇ χρόνος. Τὰ ὀνόματά Σας θὰ ἀναρτηθοῦν εἰς τὴν εἴσοδο τοῦ ναοῦ σὲ εἰδικούς πίνακες. Θὰ τὰ διαβάζουν αἱ ἐν συνεχείᾳ γενεαὶ ποὺ θὰ διέρχωνται ἐκ τοῦ Λουξεμβούργου. Ἡ σημαία τῆς Ὁρθοδοξίας θὰ κυματίζῃ εἰς τὸ διηνεκές.

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ εὐχαριστήσω, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς μου, τὸν οἰκονόμον Ἐλευθέριον Ἀνυφαντάκη, τὸν ἱερατικῶς προϊστάμενον, ὡς καὶ τὰ μέλη τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοὺς συνεργασθέντας μὲ αὐτούς, διὰ τοὺς κόπους εἰς τοὺς ὁποίους ὑπεβλήθησαν ὥστε νὰ εὐρίσκεται ἐνώπιόν μας ὁ ναὸς οὗτος σήμερα.

Τώρα ἔχομε συνέχεια νὰ ἐπισκευάσωμε καὶ τὸ σπίτι ποὺ μᾶς προσέφερε ὁ αἰμίνηστος πατὴρ Nicolas Smith. Ἐλπίζω τὸ προσεχὲς ἔτος νὰ πραγματοποιηθοῦν αἱ ἐργασίαι.

Ἐσᾶς ὅλους τοὺς καλοὺς χριστιανοὺς τῆς Ἐπαρχίας μου ὅπου καὶ ἐὰν διαμένεται, χώρα, πόλιν, χωρίον, κλπ. ὡς καὶ τοὺς καλοὺς κληρικοὺς σας καὶ συνεργάτας μου, βαθύτατα εὐχαριστῶ διὰ τὴν συμπαράστασίν σας εἰς τὰς ἐνορίας καὶ τοὺς ναοὺς αὐτῶν. Θὰ σᾶς ἀναγράψω ἢ ἱστορίᾳ ὅτι ἀρχίσατε ἀπὸ παραπήγματα καὶ κάνατε θαύματα μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ὁ ὀβολὸς τῆς χήρας τὶς περισσότερες φορές εἶναι πιὸ εὐπρόσδεκτος καὶ πιὸ δυνατός. Νὰ σηκώνεσαι ἀπὸ τὴν μαύρη νύχτα μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἔλθης στὸ Λουξεμβούργο ἐξ' ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν μας καὶ τὴν Λατρείαν μας, δὲν εἶναι λίγο πρᾶγμα.

Ἐγὼ Σᾶς διαβεβαίω ὅτι πάντοτε ὅσο ζῶ, θὰ προσεύχομαι γιὰ σᾶς, ὅλους ἀνεξαιρέτως. Αἰσθάνομαι ὑπερήφανος ποὺ συνεργάζομαι μαζί σας γιὰ 51 ὀλόκληρα χρόνια.

Γιὰ ὅσα χρόνια μοῦ ἐπιτρέψη ὁ Θεός, θὰ εἶμαι κοντὰ σας, συχωρεῖτε μου τὰ λάθη ἐὰν γίνωνται. Θὰ συνεργαζώμεθα διὰ τὴν προβολὴν τῆς Ὁρθοδοξίας μας, τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου, πάντοτε ἐν εὐγνωμοσύνη καὶ συνεργασίᾳ μὲ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἄλλων Θρησκειῶν καὶ μὲ τὰς Ἀρχὰς τῆς Πολιτείας καὶ εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου Εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.